

Evner for at komme til Klarhed paa dette Punkt, men vi leve desværre i Mørke, vi have ikke den aandelige Opvaktthed. Her trænges der til Hjælp, og naar vi ere saa lykkelige at have en betydelig Formue, som kan hjælpe alle, navnlig de fattige, over Vanskeligheden, saa synes jeg, at vi ikke skulle lade os afskære derfra, ved at sige, at den lutherske Reformation kan der ikke røres ved, og at Grundlovens: „den evangelisk-lutherske Kirke er den danske Folkekirke“, det maa der heller ikke røres ved. Jeg gentager det: er det virkelig Meningen, at vi til evige Tider skulle vedblive at staa paa dette Standpunkt? Vi skulle ikke smide Kirkens Formue bort. Vi skulle ikke gøre som ved Reformationstiden, hvor Konge og Adelsmænd ranede til sig, som de bedst kunde. Vi skulle heller ikke gøre, som jeg synes, at man nu til Dags er saa tilbøjelig til, naar man f. Eks. forærer Tienden bort, i alt Fald de $\frac{7}{25}$ af den. Vi gaa nu med Lethed hen og forære de $\frac{7}{25}$ bort. Vi burde holde paa den, og se at faa vedtaget en saadan Ændring i Forfatningen, at de danske Lovgivningsmyndigheder kunne anvende Formuen til Bedste for det religiøse Liv her i Landet, ligeligt og retfærdigt over for alle Indbyggerne, hvad enten de høre til Folkekirken og, uden at tænke over det, blive døbt og konfirmerede, eller de danne sig en egen Mening om religiøse Sager og ærlig ville være den bekendt. Saadan vil i hvert Fald mit Fremtidsprogram være, men jeg smigrer mig ingenlunde med at skulle opleve den Tid, da man kommer ind i saa fornuftige Former. Jeg stemmer nu for disse Love, fordi jeg tror, at de i og for sig ere en Forbedring af den evangelisk-lutherske Folkekirkes hele Ordning. Jeg finder ikke, at de hverken ere for indgribende eller stride mod nogens Ret, men jeg frygter for, at vi, hvis disse Love blive Udgangspunktet for kirkelige Koncilier af Gejstlige, der begynde at røre ogsaa ved den Maade, hvorpaa man skal binde Medlemmerne af Kirken til Trosartiklerne og lægge Baand paa dem, skulle komme ind i meget uhyggelige Tilstande.

S. Jensen: Jeg har naturligvis forlangt Ordet for at give et kort Gensvar til de Udtalelser, der kom fra det 10de kongevalgte Medlem (H. N. Hansen) om mine Udtalelser i Gaar. Han beskyldte mig, saa vidt jeg forstod ham ret, for at have skrevet en Rangforordning, som jeg vilde indføre i Folkekirken, og han sagde, at det Billede, jeg havde brugt, var galt i

alle de tre Retninger, jeg talte om. Jeg brugte ganske rigtig et Billede, og det interesserer mig at høre, at det ærede Medlem ikke benægter, at der findes disse tre Grupper i den danske Folkekirke: et Flertal, et Mindretal og Gejstligheden eller Præstestanden. Striden kan derfor ikke blive saa alvorlig, den kommer kun til at dreje sig om Navnene. Jeg mente, at Flertallet burde være Husbonden i Husset; Mindretallet betragtede jeg som Husgæsten og Præsterne som Husets Tjener. Det er altsaa disse Betegnelser, som det ærede Medlem mente, vare gale. Der var ingen Rangforordning i den Forstand, men det ærede Medlem synes at have overhørt, at jeg nævnedes 3 Grunde for Flertallets Husbondsret. Jeg nævnedes ikke blot, at det maatte bære den overvejende Del af Byrderne, men tillige, at det store Flertal i den danske Folkekirke udgør Flertallet af det danske Folk. Jeg antager dog, at alle kunne være enige om, at vi fra gamle Dage ere vant til at betragte Danmark som vort eget Hus. Jeg skal gøre opmærksom paa, at det danske Folk er ældre i Danmark end den kristne Menighed, og det, at denne har kunnet bo og finde Husly i Danmark, tjener til Ære for det danske Folk. Jeg har ogsaa sagt, at jeg tillagde Mindretallet inden for den danske Folkekirke den største Betydning, idet det ikke blot skal have sin Ret sammen med Flertallet som en Del af dette, men ogsaa en særlig Ret, fordi det netop er dette Mindretal, der er kommet til en større Udvikling i kristelig Henseende. Men dets Ret kan aldrig blive andet end en Gæsteret. Naar jeg kaldte Præsterne for Tjenere, mener jeg ikke, det er med Urette, thi det kaldte Menighedens Herre sig selv, og det viste han den sidste Aften, han levede, ved at gøre sig til Disciplenes Tjener og vadske deres Fødder, idet han sagde: Hvem der vil blive den største blandt eder, skal være de andres Tjener. Jeg har ikke i den Retning hørt nogen bedre Udtalelse af nogen Præst end den, jeg hørte af en ung Mand, der første Gang skulde tiltræde et Præsteembede og holde sin Tiltrædelsesprædiken. Han sagde, at det ansaas for en stor Ære i Verden at være Ordets Herre, o: at have led ved at føre det, men det skulde være hans Bestræbelse at være Ordets Tjener i sin Gerning, og han mindede derved om et Udtryk i Skriften, der lyder paa, at Guds Søn tillige kaldes Guds Ord. Han vilde da være Guds Ords Tjener. Men for Resten er det dog ligefrem Præsternes Stilling at være Guds og Menig-